

SVANUĆE

Siječanj - Veljača 2022

SADRŽA

Dawn Bible Students Association
„Svanuće“
PO Box 521167
Longwood, FL 32752 U.S.A
www.dawnbible.com

Sent without cost overseas.

Poslano u inozemstvo bez troškova.

Precio anual: US \$12.00 (6 números)

ARGENTINA: El Alba, Calle Almirante Brown 684, Monte Grande, Buenos Aires
estudiantesdelabibliargentina@gmail.com

AUSTRALIA: Berean Bible Institute, PO Box 402, Rossana, Victoria, 3084

BRASIL: A Aurora, Caixa Postal 50088, Rio de Janeiro, RJ CEP 20050-971

CANADÁ: PO Box 1565, Vernon, British Columbia, V1T 8C2

SPAIN-ITALY: El Alba, Via Ferrara 42, 59100 Prato - Italia

FRANCE: L'Aurore 39A, rue de bois, 68540 Feldkirch, France

GREECE: He Haravgi (The Dawn) PO Box 521167, Longwood, FL USA 32752

INDIA: The Dawn, Blessington, #34, Serpentine St., Richmond Town, Bangalore 560025

UNITED KINGDOM: Associated Bible Students, 102 Broad Street, Chesham Bucks HP5 3EB United Kingdom

VRHUNCI SVANUĆE

Kršćanska zadaća u 2022.
godini 2

Međunarodne Biblijske Studije

Kajin i Abel 14
Hagar i Jišmael 17
Grobno mjesto za Saru 19
Uspostavljena pravda i suci 22

The Dawn - Croatian Edition
January-February 2022

First issue published December 2013

Printed in USA

Kršćanska zadaća u 2022. godini

*“Neka nam ne dozlogrdi
činiti dobro: ako ne
sustanemo, u svoje ćemo
vrijeme žeti! Dakle, dok
imamo vremena, činimo
dobro svima, ponajpače
domaćima u vjeri.”
— Galaćanima 6: 9, 10*

KADA SE USKRSLI

Isus ukazao svojim učenicima posljednji put prije svog uzašašća, on im je ocrtao kakav će biti njihovo djelovanje kao njegovih učenika. Rekao je: “Primit ćete snagu Duha Sve-

toga koji će sići na vas i bit ćete mi svjedoci u Jeruzalemu, po svoj Judeji i Samariji i sve do kraja zemlje.” (Djela apostolska 1: 8) Godinama kasnije, kada je apostol Ivan dobio tu čudesnu viziju budućnosti, vidio je one koji su bili u potpunosti posvećeni “svjedočanstvu Isusovu i zbog Riječi Božje, ... oživješe i zakraljevaše s Kristom tisuću godina.”— Otkrivenje 20: 4

Zadaća koju je Isus dao svojim učenicima prije gotovo dvije tisuće godina, a koju je Ivan vidio u viziji kako su je slijedili svi oni koji će u konačnici kraljevati s Kristom u njegovu kraljevstvu, još uvijek djeluje i danas. Kako ulazimo u 2022. godinu, mnogo je djelovanja, uzroka i potencijalnih smetnji

koje bi nas kao kršćane mogle privući prema drugim poljima nastojanja. Međutim, naš zadatak se nije promijenio u odnosu na ono što je naš Gospodin dao svojim učenicima, jer doista, i mi smo njegovi učenici i trebamo biti sljedbenici njegovog primjera u mislima, riječima i djelima. Jedan od najvećih Isusovih primjera bilo nam je pružanje utjehe, ljubavi, suosjećanja i ohrabrenja svima s kojima je došao u kontakt, čineći to svjedočenjem mnogih božanskih istina i obećanja sadržanih u Riječi Božjoj.

Djelo svjedočenja istine Božje Riječi obavlja se pod snagom i autoritetom Duha Svetoga. Sam Isus je primio tu moć i vlast u vrijeme svog krštenja kada je na njega došao Duh Sveti. Kasnije, u sinagogi u Nazaretu, Isus je citirao Izaiju 61: 1-3 kako bi pokazao da je njegov Nebeski Otac znao i prorekao njegov autoritet i djelo. (Luka 4: 16-21) 1. stih Izaijina proročanstva glasi: “Duh JAHVE Gospoda na meni je, jer me JAHVE pomaza, posla me da radosnu vijest donesem ubogima, da iscijelim srca slomljena; da zarobljenima navijestim slobodu i oslobođenje sužnjevima;”

Tijekom tri i pol godine svoje službe Isus je bio vjeran u izvršavanju ovog naputka Duha Svetoga. Luka 8: 1 o Isusu kaže da je “zaredao obilaziti gradom i selom propovijedajući i navješćujući evanđelje o kraljevstvu Božjemu. Bila su s njim dvanaestorica.” Isus ne samo da je propovijedao evanđelje usmenom predajom, već je također predočio blagoslove koji će doprijeti do ljudi djelovanjem njegova kraljevstva brojnim čudima koje je činio.

Isus je poslao svoje apostole da izvrše djelo

slično njegovom. Nakon toga poslao je još sedamdeset drugih. Svi su oni, pod Isusovim vodstvom i slijedeći njegov primjer, išli od mjesta do mjesta po cijeloj zemlji Izraela da svjedoče o “evanđelju kraljevstva”. (Matej 10: 5-8; 24: 14; Luka 10: 1-9) Apostoli i ostalih sedamdesetorica bili su ovlašteni činiti čuda kako bi potkrijepili poruku koju su naviještali.

NE SAMO DRUŠTVENO EVANĐELJE

Dok su tijekom svoje službe ovi prvi svjedoci dali mnoge svjetovne blagoslove ozdravljenja onima kojima su naviještali evanđelje kraljevstva, to je bio samo nusprodukt njihove kampanje. Čuda su bila osmišljena jednostavno kako bi njihovo svjedočenje o činjenici da se približilo kraljevstvo nebesko bilo učinkovitije. Važno je to imati na umu, jer danas je u cijelom deklariranom kršćanskom svijetu propovijedanje evanđelja kraljevstva gotovo prestalo, a umjesto toga se naviješta društveno evanđelje koje nastoji osloboditi čovječanstvo od raznih društvenih zala isključivo ljudskim naporom, zajedno s dobrim djelima u ime siromašnih i potrebitih.

Trebali bismo cijeniti i pohvaliti one koji nastoje činiti dobro svojim bližnjima na materijalnom planu. Vjerojatno ni u jednom trenutku nije postojala veća potreba za pomoći diljem svijeta. Međutim, kao sljedbenicima Učitelja naše su obveze kao kršćana predstavljene su njegovim zapovijedima i njegovim primjerom. Oni koji su upoznati s Božjim planom za čovjekovo spasenje imaju prednost što znaju da će se u svoje vrijeme pripremiti obilne zalihe za sve siromašne i potrebite u svijetu, kao i za bolesne i umiruće oko kojih

bismo sada u svakom slučaju mogli učiniti vrlo malo.

Isus je rekao onima koje je prekinuo u ribarenju: “Hajdete za mnom, učinit ću vas ribarima ljudi!” (Matej 4: 19) Nije im rekao da će njihov primarni posao, slijedeći ga, biti nahraniti i odjenuti potrebite. Kad ih je poslao u službu, rekao je: “Putom propovijedajte: ‘Približilo se kraljevstvo nebesko!’ Bolesne liječite, mrtve uskrisujte, gubave čistite, zloduhe izgonite! Besplatno primiste, besplatno dajte! Ne stječite zlata, ni srebra, ni mjedi sebi u pojase, ni putne torbe, ni dviju haljina, ni obuće, ni štapa. Ta vrijedan je radnik hrane svoje.”—Matej 10: 7-10

Iz ovih detaljnih uputa jasno je da su apostoli bili poslani da propovijedaju, i uz propovijedanje, da liječe bolesne i čine druga čuda. Nisu bili opskrbljeni sredstvima za pomoć siromašnima. U stvari, često su morali ovisiti o velikodušnosti onih kojima su služili za svoje vlastite materijalne potrebe. Kasnije, kada je protivljenje Isusu i njegovim suradnicima naraslo do te mjere da su ga vjerski vladari bili spremni razapeti, on je svoje apostole uputio da sada ponesu sa sobom sva materijalna dobra koja imaju, jer možda od tada pa nadalje neće moći očekivati veliku pomoć od svojih sunarodnjaka Izraelaca.—vss. 21-36

Isus je vodio svoju službu na sličan način kao što ju je iznio svojim predstavnicima. Njegova su čuda bila izvanrednija, jer je u nekoliko navrata budio mrtve iz smrtnog sna. Poslije blagdana Duhova Petar je to također učinio. (Djela apostolska 9: 36-42) Još jedno od Isusovih izuzetnih čuda bilo je hranjenje mnoštva. (Marko 6: 34-44) Nema

dokaza da je ovih pet tisuća ljudi bilo posebno siromašno. Jednostavno, zbog toga što su slušali Isusovo propovijedanje na “pustom mjestu”, daleko od svojih domova, smatrao je činom ljubaznosti i gostoljubivosti pružiti im nešto za jelo. Njegovi su učenici savjetovali da ih se pošalje u sela da sami kupe hranu, ukazujući da su imali potrebna sredstva za to i da im Isus to dopusti.

Ovo čudo, kao i sva druga koja su izveli Isus i njegovi izabranici, bilo je osmišljeno kako bi dočaralo poruku kraljevstva kojeg su propovijedali. Kasnije je Isus opominjao svoje slušatelje: “Radite, ali ne za hranu propadljivu, nego za hranu koja ostaje za život vječni: nju će vam dati Sin Čovječji jer njega Otac – Bog – opečati.” (Ivan 6: 27) Kada su ljudi tražili od Isusa znamenje, on ih je uputio na manu koju je Bog dao Izraelcima u pustinji i podsjetio ih da su svi ti Izraelci umrli. Zatim je objasnio da je on “kruh istinski” koji će, kada se prihvati vjerom, dati vječni život.—vss. 30-35, 47-51

NAHRANITI SIROMAŠNE

Jednom je prilikom Isusu došao mladić i upitao ga što može učiniti da stekne vječni život. Bio je Židov, a Isus ga je podsjetio na Zakon koji je obećavao život svakome tko bi ga mogao i želio sačuvati. Kad mu je čovjek rekao da je ispunjavao zapovijedi, Isus mu je rekao da proda sve što ima i da zaradu da siromasima, a zatim uzme svoj križ i ide za njim. (Matej 19: 16-21; Marko 10: 17-21 Isus nije tražio od ovog mladića da da svoje bogatstvo kako bi mogao nahraniti siromašne. Ono što je tražio je da se čovjek odrekne svog bogatstva, podi-

jeli ga siromašnima, a zatim postane njegov sljedbenik. Sam čin davanja svog bogatstva za hranu siromašnih ne bi bio nasljedovanje Krista, već nužan korak u postajanju sljedbenikom. Poanta je da svrha Isusove službe nije bila nahraniti siromašne materijalnom hranom.

Nipošto ne osuđujemo deklarirani kršćanski svijet zbog toga što ulaže mnogo truda u socijalni rad i djelovanje za siromašne i potrebite. Mi samo naglašavamo da to nije bio fokus Isusova djela, niti su njegovi sljedbenici zaduženi da svoje napore usredotoče na to. Isus je dobio nalog od Duha Svetoga da naviješta radosnu vijest; i, kao njegovi sljedbenici, naša je velika zadaća također propovijedati evanđelje kraljevstva.

NAKON BLAGDANA DUHOVA

Poslije blagdana Duhova, Isusovim autoritetom i prosvjetljenjem Duha Svetoga, apostoli i drugi učenici nastavili su službu Istine, slavnog evanđelja kraljevstva. Apostoli su mogli činiti čuda, kao što je to činio i Isus, iako se čini da ovaj vid njihove službe nije tako istaknut kao što je bio u Isusovom slučaju. Kad su apostoli umrli, čuda su potpuno prestala. Svjedočenje je tada ovisilo o pukom navještanju evanđeoske poruke.

U početku je ovaj napor bio gotovo u potpunosti ograničen na ono što se moglo postići pojedinačnim usmenim predajama poruke omanjim skupinama ljudi. Sami primjerci Svetog pisma bili su vrlo rijetki i skupi. Tijekom srednjeg vijeka, crkveno-državni sustav na vlasti u to vrijeme zabranjivao je posjedovanje Svetog pisma, a prijevod Biblije na uobičajeni jezik bio je zločin koji se

kažnjavao smrću. Konačno, nakon pojave tiskare u 15. stoljeću, Gospodinovi svjedoci imali su ovo dodatno sredstvo za prenošenje poruke. Dolazeći do naših dana, radujemo se dostupnosti radija, televizije, interneta i mnogih drugih oblika elektroničkih medija kao daljnjih sredstava za prenošenje evanđelja. Međutim, niti u jednom trenutku nije došlo do promjene u zadaći.

S vremena na vrijeme pojavili bi se neki od Gospodinovih ljudi koji su došli do zaključka da su svi napori da se naviješta evanđelje kraljevstva uzaludni jer su, smatraju, rezultati tako oskudni. Međutim, nigdje u Bibliji nemamo upute da odustanemo od naviještanja evanđelja uz obrazloženje da su rezultati slabi ili ih nema. Božja volja u ovoj stvari nije određena rezultatima naših napora. Naprotiv, naloženo nam je da nastavimo polagati svoje živote u ovoj službi bez obzira čuju li ljudi kojima svjedočimo, ili se uzdržavaju čuti.

Salomon je napisao: “Tko pazi na vjetar, ne sije, i tko gleda na oblake, ne žanje. Kao što ne znaš koji je put vjetru ni kako postaju kosti u utrobi trudne žene, tako ne znaš ni djela Boga koji sve tvori. Ujutro sij svoje sjeme, a navečer nek’ ti ruka ne počiva.

Jer ne znaš da li će biti bolje ovo ili ono, ili će oboje biti jednako dobro.”—Propovjednik 11: 4-6

SJETVA

U Isusovoj prispodobi o sijaču poučio nas je što možemo očekivati od naših napora da ljudima naviještamo Riječ Božju. (Matej 13: 18-23) Prema prispodobi, kad se sjeme Istine sije, neki padaju “uz put”, neki padaju na “tlo kamenito”, a drugi

padaju među “trnje”. Samo mali dio, čini se, pada na “dobru zemlju” iskrenih i poštenih srca. Vjerujemo da će se ta vrsta na kraju pokazati dostojnom sunasljedstva s Isusom u njegovu kraljevstvu.

Isus je rekao: “Ne boj se, stado malo: svijdjelo se Ocu vašemu dati vam Kraljevstvo.” (Luka 12: 32) To je doista samo malo stado koje, tijekom sadašnjeg doba, potpuno i bez zadržke slijedi poruku evanđelja. Mora da se mnogo puta Gospodinovom narodu činilo da postižu vrlo male rezultate svojim samopožrtvovnim naporima.

Međutim, rezultati nisu naša odgovornost. Mi trebamo posaditi sjeme Istine i zaliti ga, ali Gospodin je taj koji daje rasti. (1.Korinćanima 3: 6, 7, Rotherham Emphasized Bible) Mnogo puta poruka dopire do onih koji su tek zainteresirani. U ovom vremenu samo jedan ovdje i jedan tamo mogu je u potpunosti shvatiti. Za veliku većinu, klijanje “sjemena” Istine koje je zasađeno našim naporima dogodit će se u slavnom mesijanskom kraljevstvu. Doista, za ovo buduće vrijeme Isus je poučio svoje učenike moliti.—Matej 6: 10

SLUŽENJE BRATSTVU

Svjedočenje Istine ne završava javnim objavlivanjem poruke, iako je to važno kao bedem kršćanske zadaće na ovoj liniji. Naša ljubav prema Gospodinu treba posebno stići do naše braće u Kristu. Isus nam je zapovjedio da ljubimo jedni druge kao što je on ljubio nas. (Ivan 13: 34) Apostol Ivan je napisao da trebamo položiti svoje živote za braću. (1.Ivanova 3: 16) Velika potreba sve naše braće je duhovna pomoć i ohrabrenje, a mi bismo trebali biti spremni u svakom trenutku pružiti tu

potrebnu pomoć.

Kao vrsta, Božji posvećeni narod je buduća Kristova “zaručnica” i treba biti energičan u pripremanju sebe za sjedinjenje sa svojim Gospodinom. (2.Korinćanima 11: 2; Otkrivenje 19: 7; 21: 2, 9) Na ovaj ili onaj način, članovi ove vrste prvi put su dosegnuti kroz svjedočenje posvećenih. Zatim zajedno pomažu jedni drugima u razvoju kršćanskog karaktera, stavljajući na sebe plodove i milosti duha i u sve većoj izgradnji u našoj presvetoj vjeri. Sve ovo spada u okvir naše zadaće.

Slično tome, ne možemo okrenuti leđa potrebama naše braće u Kristu, uključujući i one zemaljske prirode. Kad je u području Jeruzalema zavladao glad, a tamošnja braća bila u očajničkoj potrebi, Pavao je prikupio sredstva među braćom mnogih crkava kako bi im pomogao zadovoljiti njihove potrebe. Vjerujemo da je Gospodinov narod tijekom povijesti na sličan način bio svjestan svojih privilegija po ovoj liniji. Kakva li je radost kad možemo pružiti neku pomoć svima takvima! To je jedan od Gospodinovih načina da nam da priliku da pokažemo svoju ljubav prema njemu.

S tim u vezi mislimo na prilike koje su se ukazale prije nekih sedamdeset i pet godina na kraju Drugog svjetskog rata. Mnoga naša braća u Kristu u europskim zemljama bila su u velikoj potrebi za hranom i odjećom, i zasigurno je ispunjavalo srce promatrati u kojoj su mjeri braća u mnogim dijelovima svijeta pritekla njima u pomoć. To je povlastica koju, kao Gospodinov posvećeni narod, svi imamo kao pomoć da se brinemo o svojim. Ako naša ljubav ne uključuje ovu vrstu službe za našu braću, ona je doista plitke prirode.

NESEBIČNOST

Pobuda u svemu što kršćani čine kao sljedbenici Učitelja trebala bi biti ljubav. Ne bi trebala postojati želja da se udovolji sebi, niti da se bude počašćen od ljudi u bilo kojem poslu ili za učinjenu uslugu. Tijek sebičnosti apostol Pavao opisuje kao sjetvu u tijelo, a tijek nesebične ljubavi kao sjetvu u Duh.

Naš uvodni tekst je vrhunac Pavlove lekcije o ovim točkama. Citiramo: “Ne varajte se: Bog se ne da izrugivati! Što tko sije, to će i žeti! Doista, tko sije u tijelo svoje, iz tijela će žeti raspadljivost, a tko sije u duh, iz duha će žeti život vječni. Neka nam ne dozlogrdi činiti dobro: ako ne sustanemo, u svoje ćemo vrijeme žeti! Dakle, dok imamo vremena, činimo dobro svima, ponajpače domaćima u vjeri.”—Galaćanima 6: 7-10

Bog priprema prave kršćane da budu instrumenti blagoslova svim obiteljima na Zemlji. On želi da Kristovi sljedbenici zadrže svoja srca suosjećajnim prema cijelom čovječanstvu i da se raduju izgledima da će uskoro imati privilegiju pomoći u njihovom blagoslovu. Zaista, kako li su velike potrebe siromašnog stvorenja koje stenje! Oni su bolesni i umiru. Ispunjeni su strahom i zbunjenošću. Oni su bez smjernica svojih čelnika i državnika i pitaju se koliko dugo takva stanja mogu trajati bez katastrofalnih posljedica.

Bog zna sve o tim stanjima i mogao bi ih vrlo brzo ispraviti da je po njegovoj volji. Međutim, on ima pravo vrijeme u svom planu za ovaj posao. On sada priprema posebnu prozvanu vrstu za ovaj veliki poduhvat. Nebeski Otac želi da oni koji se nadaju da će biti dio te skupine u nebeskoj fazi

njegovog nadolazećeg kraljevstva razviju ljubav, suosjećanje i razumijevanje prema masama čovječanstva, kao što je on ljubio cijeli svijet dajući svoga Sina da im bude Otkupitelj i Spasitelj.—Ivan 3: 16, 17

Jedna od najvećih nevolja za svijet koji pati je nedostatak razumijevanja ostinskog Boga koji voli. Ljudi su većinom bez prave vjere u Boga i stoga se silno bore kako bi imali neku stvarnu nadu u budućnost. Potpuno posvećeni kršćani, zahvaljujući prosvjetljujućem utjecaju Božjeg Duha Svetoga, poznaju njegove božanska uređenja za konačni čovjekov blagoslov i u položaju su progovoriti riječ utjehe onima koji su u potrebi. Tako na mali način možemo povezati slomljena srca dobrom viješću o kraljevstvu. Kako bismo bolje mogli “činiti dobro svim ljudima” nego dijeliti s njima slavno “evanđelje kraljevstva?”

To ne znači da bismo se trebali oglušiti ako uočimo posebno potrebite s druge strane, posebice među našim susjedima ili bliskim suradnicima. Trebamo pomoći na sve načine na koje možemo, ali naše je posebna zadaća naviještati radosnu vijest svima koji će čuti, ostavljajući ishode u rukama Gospodina, jer ne znamo kako i kada može povećati naše napore.

Kao što Pavao izjavljuje, u našoj sjetvi u Duha, trebamo činiti dobro “ponajpače domaćima u vjeri.” Oni, naša braća u Kristu, trebaju biti naša posebna briga, kako na duhovnom tako i na materijalnom planu, kada je to potrebno. Apostol dalje kaže da “neka nam ne dozlogrdi činiti dobro.” Ne bi bilo velike opasnosti od umaranja kada bismo mogli vidjeti izvanredne rezultate naših napora.

Zbog toga što često ne vidimo opipljive rezultate, mogli bismo se umoriti. Kad se to dogodi, možemo se čak zapitati činimo li ispravnu stvar ili ne.

Pavao nas podsjeća da ćemo “žeti ako ne sustanemo.” Ovdje on ne govori prvenstveno o sadašnjim vidljivim rezultatima naših napora, već prije o “žetvi vječnog života” u kraljevstvu. (Galaćanima 6: 8) Gospodin ne želi da ovisimo o sadašnjim rezultatima za hrabrost i snagu kako bi nastavili na uskom putu žrtve i služenja, iako smo svi jako ohrabreni kada nam dopusti da vidimo neke male rezultate naših djela. On želi da “hodimo u vjeri” i da se radujemo u nadi koja nam je dana da ćemo požnjeti “slavu, čast i neraspadljivost” iza vela, i da ćemo sudjelovati s Isusom u ispunjavanju spoznaje da će Gospodin ispuniti zemlju “kao što se vodom pune mora.”—2. Korinćanima 5: 7; Rimljanima 2: 7; Izaija 11: 9; Habakuk 2: 14

Kakva li je veličanstvena budućnost pred nama! Neka nam to da snagu dok ulazimo u 2022. godinu da i dalje budemo vjerni svojoj zadaći da svima nosimo radosnu vijest kako imamo i možemo stvoriti prilike. Uvijek imajmo na umu da će oni koji će živjeti i kraljevati s Kristom oni čiji su životi u potpunosti posvećeni “svjedočanstvu Isusovu i Riječi Božjoj.”— Otkrivenje 20: 4 ■

Kajin i Abel

Ključni stih: “Kajin pak reče svome bratu Abelu: ‘Hajdemo van!’ I našavši se na polju, Kajin skoči na brata Abela te ga ubi.”

— 1.Mojsijeva 4: 8

Izabrani tekstovi:
1.Mojsijeva 4: 1-15

PRVA TRAGEDIJA NA

Zemlji bila je posljedica neposlušnosti Jahvi jer su naši praroditelji jeli zabranjeno voće. (1. Mojsijeva 2: 16, 17; 3: 6) Detalji o Evinoj kazni za njezinu ulogu u neposlušnosti Božjoj zapovijedi opisani su u

1.Mojsijevoj 3: 16. Rekao joj je: “Trudnoći tvojoj muke ću umnožit’, u mukama djecu ćeš rađati. Žudnja će te mužu tjerati, a on će gospodariti nad tobom.” Kazna se sastojala od tri dijela, dva se odnose na nju kao majku i jedan kao suprugu. Muka vezana za rađanje djece posebno se proširila kroz sve generacije na majčinu bol i tjeskobu za njihovo potomstvo.

U svom savršenstvu, Eva se sigurno veselila vremenu kada će u vlastitoj djeci vidjeti očitovanje ljubavi prema Bogu kakvu je iskusila u svom srcu. Ipak, prije nego što se rodilo njezino prvo dijete, bila je odsječena od naklonosti svog Stvoritelja i životnih plodova raja. Ona se, zajedno s Adamom, počela tru-

diti u znoju lica boreći se s trnjem i čičkom zemlje. Njezina trudnoća s Kajinom vjerojatno je bila jedna od velikih duševnih nevolja, jer se prisjetila svog Edenskog doma i možda ga se zaželjela. Nedvojbeno je to moglo obilježiti njezino još nerođeno dijete sklonostima prema nezadovoljstvu i sebičnosti.

Druga tragedija Zemlje nalazi se u incidentu opisanom u današnjem ključnom stihu. Naša lekcija nam govori da “Abel postane stočar, a Kajin zemljoradnik.” (1.Mojsijeva 4: 2) Vremenom su obojica donosili darove od svojeg obilja kao žrtvu Bogu. Stihovi 4 i 5 govore: “JAHVE milostivo pogleda na Abela i njegovu žrtvu, a na Kajina i žrtvu njegovu ni pogleda ne svrati.” Apostol Pavao kaže: “Vjerom Abel prinese Bogu bolju žrtvu nego Kajin.” (Hebrejima 11: 4) Ovo sugerira da je Abel prvo shvatio Gospodinovo mišljenje o tome što i kako prinijeti za žrtvu. Evo pouke za one koji bi htjeli biti Kristovi sljedbenici. Isus je poučavao ovo isto načelo kada je rekao: “Tražite stoga najprije Kraljevstvo i pravednost njegovu, a sve će vam se ostalo dodati.”—Matej 6: 33

Kajin se trebao radovati s Abelom i donijeti sličnu žrtvu koja bi zadobila božansko prihvaćanje. Da je želio saznati zašto je samo Abelov poklon prihvatljiv, možda bi saznao da smrt životinje ima veliko simboličko značenje u Božjem uređenju i planovima. Odbijanje ovakvog postupanja dovelo je do duha sebičnosti, ljubomore i bijesa u Kajinu. Bog ga je odmah na to upozorio: “Zašto si ljut? Zašto ti je lice namrgođeno? Jer ako pravo radiš, vedrinom odsijevaž. A ne radiš li pravo, grijeh ti je kao zvijer na pragu što na te vrebava; još mu se možeš oduprijeti.”—1. Mojsijeva 4: 6, 7, *New American Standard Bible*

Koliko nam je svima potrebno da naučimo

ovu lekciju! Kroz pad svi imamo niže osjećaje koji ratuju protiv plemenitijih. Kao lav u potrazi za plijenom, nastojali bi nas proždrijeti. (1.Petrova 5: 8) Božanska pomoć nam je potrebna kako bi prevladali ove pale sklonosti. Kajin je imao izravan pristup takvoj pomoći, ali ju je odlučio zanemariti. Apostol Ivan nas uči govoreći: “Ako tko i sagriješi, zagovornika imamo kod Oca – Isusa Krista, Pravednika. On je pomirnica za grijeha naše, i ne samo naše nego i svega svijeta.”—1.Ivanova 2: 1, 2, *NASB* ■

Hagar i Jišmael

Ključni stih: “Ali Bog reče Abrahamu: Nemoj se uznemirivati zbog dječaka i zbog svoje sluškinje; sve što ti kaže Sara poslušaj, jer će Izakovo potomstvo tebi ovjekovječiti ime. I od sina tvoje sluškinje podići ću velik narod, jer je tvoj potomak.”
— 1.Mojsijeva 21: 12, 13

Izabrani tekstovi:
1.Mojsijeva 21: 8-20

nerotkinja, Sara ga je potaknula da umjesto nje uzme njezinu egipatsku sluškinju Hagaru i da mu preko nje rodi djecu. (1.Mojsijeva 15: 4; 16: 1, 2) Abraham se složio, ali kada je Hagar zatrudnjela i prezrela svoju gospodaricu, Sara je zahtijevala da se sluškinja preda njoj na brigu. To je rezultiralo Sarinim maltretiranjem Hagare. U dogledno vrijeme, Hagar je rodila sina od Abrahama, koji je dobio ime Jišmael.—vss. 5-16

Godinama se na Jišmaela gledalo kao na Abrahamovog nasljednika, čak i nakon rođenja Izaka, dugo-obećavanog sina Abrahama i Sare. Kad je Abraham priredio veliku gozbu kako bi proslavio Izakovo odbijanje od sise, Jišmael je ismijao svog

DANAŠNJA SE lekcija odnosi na majku punu nade, prvorođenog sina i Jahvinog odbijanja favoriziranog položaja tog sina. Ova se pripovijest dogodila u životima Abrahama i njegove supruge Sare - isprva nazvanih Abram i Saraja. U nadi da će ispuniti Božje obećanje da će Abrahamu roditi sina, a znajući da je

polubrata. (1.Mojsijeva 21: 8-10) Ljutita, Sara je rekla Abrahamu da protjera Jišmaela i njegovu majku iz njihove blizine. Abraham je bio tužan zbog mogućnosti da njegov prvi sin bude otjeran. Kako bi ga utješio, Bog je izgovorio riječi današnjih ključnih stihova, koji govore da je Izak bio obećani potomak, ali da će drugi narod doći i od Jišmaela. Hagari je ranije rečeno da će Jišmael imati toliko potomaka da ih se “od mnoštva neće moći ni prebrojiti”, ali i da će se “ruka njegova dizati na svakoga.”—1.Mojsijeva 16: 10-12, *New International Version*

Apostol Pavao nam ističe da su te okolnosti sadržavale slike budućih događaja. On prepoznaje Hagaru i Jišmaela govoreći: “Ta pisano je da je Abraham imao dva sina, jednoga od ropkinje i jednoga od slobodne. Ali onaj od ropkinje rođen je po tijelu, a onaj od slobodne snagom obećanja. To je slika. Doista, te žene dva su Saveza: jedan s brda Sinaja, koji rađa za ropstvo – to je Hagara.”—Galaćanima 4: 22-24, *NIV*

U to vrijeme nije bilo jasno zašto je Sara bila u pravu što je Hagaru i Jišmaela u stranu zemlju. Apostol Pavao jasno daje do znanja da su te stvari učinjene kako bi se prepoznalo pravo obećano potomstvo – Krist i Crkva. “Vi ste, braćo, kao Izak, djeca obećanja. I kao što je onda onaj po tijelu rođeni progonio onoga po duhu rođenoga, tako je i sada. Nego, što veli Pismo? Otjeraj sluškinju i sina njezina jer sin sluškinje ne smije biti baštinik sa sinom slobodne. Zato, braćo, nismo djeca ropkinje, nego slobodne.”—vss. 28-31, *NIV*

Iako u to vrijeme nije bio poznat, Pavao jasno daje do znanja da je Jišmael predstavljao tje-

lesni Izrael. Mnoge sjene i slike Starog zavjeta razjašnjene su u Novom zavjetu. Apostol pokazuje da su te stvari bile skrivene sve dok se obećano potomstvo nije moglo prizvati vjerom u Isusa Krista.— Galaćanima 3: 15-29 ■

Pouka tri

Grobno mjesto za Saru

Ključni stih:

“Abraham im reče:

Ako se slažete da svoju pokojnicu uklonim i sahranim, čujte me: zauzmite se za me kod Efrona, sina Soharova, da mi proda špilju Makpelu što njemu pripada a nalazi se na kraju njegova posjeda; neka mi je za punu cijenu, u vašoj nazočnosti, proda u vlasništvo za sahranjivanje.”
— 1.Mojsijeva 23: 8, 9

Izabrani tekstovi:

1.Mojsijeva 23: 1-20

VJERA ABRAHAMOVA

središnja je tema u Božjem planu. Tijekom njegova života i mnogih njegovih iskaza vjere, Sara je bila uz Abrahama. Stoga je Jahve promijenio njihova izvorna imena, Abram i Saraja, u nova koja su pristajala njihovoj vjernosti: “I nećeš se više zvati Abram – već Abraham će ti ime biti, jer naroda mnogih ocem ja te postavljam. Silno ću te rodnim učiniti; narode ću iz tebe izvesti; i kraljevi će od tebe izaći. ... Tvojoj ženi Saraji nije više ime

Saraja: Sara će joj ime biti. Nju ću ja blagosloviti i od nje ti dati sina; blagoslov ću na nju izliti te će se narodi od nje razviti; kraljevi će narodima od nje poteći.”—1.Mojsijeva 17: 5, 6, 15, 16

Takvo svjedočanstvo Svemogućeg dovoljno govori o naravi ove dvije osnove velikog naroda. “Čujte me, vi koji za pravdom težite, koji JAHVU tražite; pogledajte stijenu iz koje ste isječeni i jamu duboku iz koje ste izvađeni. Pogledajte oca svoga Abrahama i Saru koja vas porodi! Jest, sam bijaše kad sam ga pozvao, al’ sam ga blagoslovio i umnožio.”—Izaija 51: 1, 2, *New Living Translation*

Apostol Pavao izjavljuje da smo mi duhovna djeca Abrahamova ako imamo jaku vjeru kao što je njegova: “Onaj dakle koji vam daje Duha i čini među vama silna djela, čini li to zbog djelâ Zakona ili zbog vjere u Poruku? Tako Abraham povjerova Bogu i uračuna mu se u pravednost. Shvatite dakle: oni od vjere, to su sinovi Abrahamovi.”—Galaćanima 3: 5-7, *English Standard Version*

Jedan od posljednjih Abrahamovih činova vjere prikazan je u današnjoj lekciji o kupovini grobnog mjesta za Saru. Čitamo o njegovim pregovorima sa sinovima Hetovim punim poštovanja: “Premda sam ja među vama doseljeni stranac, prodajte mi zemljište za grob među vama, tako da mogu iznijeti svoju pokojnicu i sahraniti je. A sinovi Hetovi odgovore Abrahamu: Gospodine, saslušaj nas! Ti si izabranik Božji u našoj sredini. Pokopaj svoju pokojnicu u našem najbيرانijem grobu. Nitko ti od nas neće odbiti svoga groba da mogneš sahraniti svoju

pokojnicu.”—1.Mojsijeva 23: 4-6, *New International Version*

Ovdje su bila dva ispita Abrahamove vjere — poziv na ponos kao moćnog princa i ponuda najbiračnijih grobnica sinova Hetovih bez naknade. Iako je Bog rekao da će sva zemlja biti data njemu i njegovom potomstvu, nije je uzeo na silu. Časno, Abraham je po punoj cijeni kupio špilju Makpelu, koja će biti grobno mjesto za Abrahama, Saru, Izaka, Rebeku, Jakova i Leu. (1. Mojsijeva 49: 29-32) Dakle, u jednoj špilji leže preci “potomstva” koje će blagosloviti cijelo čovječanstvo u mesijanskom kraljevstvu.—Galaćanima 3: 16, 26-29 ■

Uspostavljena pravda i suci

Ključni stih: “Teži
za samom pravdom,
da dugo živiš i
zaposjedneš zemlju
koju ti JAHVE, Bog
tvoj, daje.”
— 5.Mojsijeva 16: 20

**Izabrani
tekstovi:**
5.Mojsijeva 16:
18-20; 17: 8-13

SUSTAVI USPOSTAVLJENI u Izraelu za pravdu i sud trebali su voditi ljude u njihovom ispravnom obožavanju Jahve. Ubrzo nakon njihovog izlaska iz Egipta, samo je Mojsije presuđivao između svađa naroda. (2.Mojsijeva 18: 13-16) Međutim, to je uređenje ubrzo počelo iscrpljivati Mojsija. Na

prijedlog svog tasta Jitra, Mojsije je uza sebe postavio sposobne vođe da sude ljudima. (vss. 17-26) Ovaj sustav, uspostavljen u pustinji, bio je zamišljen da se nastavi nakon što uđu u obećanu zemlju.

Još jedan element izraelskog pravosudnog uređenja bilo je imenovanje sudaca i dužnosnika iz svih plemena za izvršenje pravednih presuda, čime je osigurano pravosuđe za cijelo stanovništvo. (5. Mojsijeva 16: 18-20) Mojsije je nadalje dao upute da levitski svećenici trebaju surađivati sa sucima u težim slučajevima kako bi im pomogli u pro-

suđivanju. O tim se stvarima trebalo raspravljati i odlučivati na “mjestu koje odabere JAHVE”. Ovo uređenje nastavilo je praksu odlučivanja o manjim predmetima na lokalnoj razini, a teže stvari rješavao je viši, centralizirani autoritet.—5. Mojsijeva 17: 8-13

Odabrani stihovi naše lekcije ne daju posebne kvalifikacije sudaca i dužnosnika koje treba izabrati, način njihovog imenovanja ili pojedinosti opisa njihovog posla. Oni, međutim, obraćaju pažnju na principe koje su trebali utjeloviti. Prvo, imenovanje sudaca i dužnosnika bila je zadaća cijele zajednice. Trebali su odabrati ljude koji su imali ispravne osobine koje bi Bog odobrio. Ovo načelo naglašava odgovornost zajednice da bude aktivno uključena u održavanje i provođenje pravednog suda.

Suci i dužnosnici također su trebali suditi pošteno. Bilo im je zabranjeno iskrivljavanje pravde, pokazivanje pristranosti i primanje mita. (5. Mojsijeva 16: 18, 19) Jahve je jasno osudio te postupke. Zajednica je trebala imenovati one koji su mudri, kao što je navedeno u Božjim uputama Mojsiju zapisanim u 5. Mojsijevoj 1: 13-15. Rad ovih sudaca i službenika trebao je biti na dobrobit cijele zajednice. Njihovo imenovanje nije trebalo biti pitanje statusa ili moći, već posebna zadaća pravednog suđenja ljudima, kako bi pravedne odluke prevladale među cijelim narodom.

Današnji ključni stih odražava blagoslovljeni rezultat slijeđenja pravednog suda i odbacivanja nepravednih postupaka. Svi bi imali koristi - suci i dužnosnici, ljudi općenito i cijeli narod - ako bi se Božje upute slijedile. U ovoj lekciji vidimo

opće načelo, da Gospodnji blagoslov dolazi tamo gdje pravednost prevladava. Parafrazirana Biblija zahvaća bit našeg ključnog stiha: “Teži za samom pravdom, da dugo živiš i zaposjedneš zemlju koju ti Jahve, Bog tvoj, daje.”

Učenje značenja pravde i njezino prakticiranje u našim životima trebao bi biti jedan od glavnih ciljeva našeg kršćanskog puta. Ako ove stvari učinimo dijelom našeg karaktera, pomoći će nam da se pripremimo za naše buduće djelovanje u kraljevstvu: “Zar ne znate da će sveti suditi svijet?”—1.Korinćanima 6: 2, *J. B. Phillips New Testament* ■